

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА СЛИВЕН ЗА 2021 ГОДИНА

Приета с Реш. № 433/16.12.2021 год.

Настоящата програма за читалищна дейност в Община Сливен е създадена в изпълнение на чл. 26а ал.2 от Закона за народните читалища /ЗНЧ/ въз основа на направените предложения от председателите на читалищата за дейността през 2021 година. Програмата е отворена за допълнения и изменения и ще бъде изцяло съобразена с националните и регионални изисквания на здравните власти.

Програмата цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалищата като обществени институции, имащи роля за развитието на местните общности, като фактор за местното културно, образователно и информационно развитие. Насочена е към обхващане на всички възрастови и социални групи имащи достъп до читалищата в общината.

Годишната програма систематизира и популяризира планирането и финансирането на читалищните дейности, свързани с културния календар и библиотеките.

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА

Народните читалища са самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. Читалищата са юридически лица с нестопанска цел.

На територията на Община Сливен своята дейност реално осъществяват 52 народни читалища, които са предали плановете си за 2021г., съгласно законовите разпоредби. Читалищата „Христо Кючуков 2013“- Сливен и „Христо Ботев“, с. Бинкос фигурират в публичния регистър към Министерство на културата, съответно под номер 3565 и номер 615. Ежегодно подаваме информация, че тези читалищата не развиват никаква дейност и не предават никаква документация в Администрацията. Цитираните читалища нямат субсидирани щатни бройки и не получават държавно и/или общинско финансиране. НЧ „Константин Константинов 2013“ също не е предало план за дейност за 2021г. Читалището има 0.25 щатна бройка, отпусната от МК.

Община Сливен има традиции в опазването и осъвременяването на културната си политика, процес, в който активно участие имат и народните читалища. Съхраняването и развитието на духовните ценности и обичаи в малките населени места са важни, особено при липса на учебни заведения и театри. Активно е взаимодействието на Община Сливен с народните читалища, изградено на основата на партньорство, при спазване на законодателството и на принципите на отчетност, публичност и прозрачност. Народните читалища имат потенциал да способстват за задоволяване на определени културни и образователни потребности и за мотивиране на гражданското участие в тях.

Основните направления в читалищната дейност в община Сливен през 2021г. ще са насочени към:

- представяне на привлекателни форми за опознаване на миналото и традициите, запазване и укрепване на националното самосъзнание и културната идентичност;
- развитие на любителското творчество;
- осигуряване на достъп до информация и комуникация чрез превръщането на читалищата в общодостъпни центрове за библиотечно и информационно осигуряване на населението;

- насърчаване на социалното единство и солидарност между различните социални групи;
- поддържане и развитие на материалната и материално-техническата база на народните читалища.

II. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ И ЗАДАЧИТЕ НА ЧИТАЛИЩНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ В ОБЩИНАТА

1. БИБЛИОТЕЧНА И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Поддържането и функционирането на библиотеки и читални е една от основните дейности на народните читалища. Читалищните библиотеки са обществени библиотеки и имат образователни, информационни и културни функции. Читалищната библиотека предоставя за обществено ползване печатни и други произведения и информация, включително за книжовното и литературно културно наследство. Осигурява правото на гражданите на равнопоставен и свободен достъп до информационно обслужване и съдейства за изграждането на гражданското и информационно общество. Читалищните библиотеки са изградени на принципите на близост, достъпност и оперативност. Основни цели на читалищата за 2021 година е да развият библиотеките си чрез:

- предоставяне на компютърни и интернет услуги;
- набиране на представителни колекции от чуждестранна литература във всички области на знанието;
- обновяване на библиотечния фонд чрез закупуване на нова литература, участие в проектни сесии на Министерството на културата и осигуряване на дарения;
- целенасочена дейност с деца и младежи за приобщаване към книгата и четенето;
- отбелязване годишнини на български и световни писатели и творци; срещи с местни и национални творци;
- провеждане на образователни викторини по повод годишнини на бележити дейци и дати от българската история;
- организиране на информационни кампании в партньорство с органите на местното самоуправление, свързани с реализирането на дейности за развитие на обществените процеси във всички сфери на обществения и социалния живот.

2. ХУДОЖЕСТВЕНО-ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ И ЛЮБИТЕЛСКО ТВОРЧЕСТВО

Към читалищата в Община Сливен работят самодейни състави, школи по изкуствата, клубове и други форми, чрез които читалищните настоятелства развиват художествено-творческа дейност:

2.1. Любителски състави

2.1.1. Временни

- **коледари** – Мечкарево, Ковачите, Глушник, Николаево, Младово, Драгоданово, Бяла, Тополчане, Трапоклово;
- **кукери** – Сотиря, Глушник, Г. Александрово, Трапоклово, Блатец, Тополчане, Камен, Драгоданово, Гергевец;
- **лазарки** – Драгоданово, Тополчане, Самуилово, Младово, Трапоклово

2.1.2. Постоянни

- **певчески** - „Ангел Димитров 1937”, НЧ „Х. Димитър 1937”, НЧ „Зора 1860”, НЧ „Единство 1939”, НЧ „Христо Ботев 1897”, НЧ „Дружба 1993”, група „Читалищни славеи” при Сдружение „Читалища, в град Сливен, в селата –

Трапоклово, Драгоданово, Калояново, Тополчане, Желю войвода, Крушаре, Чокоба, Самуилово, Ковачите, Злати войвода, Гергевец, Старо село, Селиминово, Гавраилово, Чинтулово, Бяла, Стара река, Божевци, Николаево, Кермен, Биково, Ичера;

- **танцови** - НЧ „Х. Димитър 1937”, НЧ „Дружба 1993”, НЧ „Зора 1860”, НЧ „Христо Ботев 1897”, в град Сливен, в селата – Тополчане, Желю войвода, Крушаре, Самуилово, Ковачите, Селиминово, Гавраилово, Бяла, Кермен; Младово

- **автентичен фолклор** - Николаево, Биково, Ковачите, Трапоклово, Калояново, Желю войвода, Крушаре, Чокоба, Злати войвода, Старо село, Чинтулово, Бяла, Божевци, Младово;

- **театрални състави** – НЧ „Дружба 1993”, НЧ „Зора 1860” в град Сливен, НЧ «Просвета 1935», с. Глушник; НЧ „Зора 1872“, с. Ичера;

- **оркестри** - НЧ „Карандила джипси 2008”, НЧ „Зора 1960” в град Сливен, НЧ „Слънце 1928” в село Гавраилово;

2.2. Школи по изкуствата, НЧ „Зора 1860”, в град Сливен, НЧ „Слънце 1928” в село Гавраилово;

2.3. Етнографски сбирки - Крушаре, Желю войвода, Гавраилово; Ичера

3. НАЦИОНАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ СЪБОРИ, ФЕСТИВАЛИ, МЕСТНИ ПРАЗНИЦИ И ЮБИЛЕИ ПРЕЗ 2021г.:

3.1. Фестивали и събори

3.1.1. Регионален фолклорен събор „Маскарадни игри”- месец март.

3.1.2. Регионален събор „С песните на Йовчо Караиванов”, с. Селиминово- м. април

3.1.3. Детски музикален фестивал „Мишо Тодоров”, НЧ „Зора 1860”- месец юни

3.1.4. Театрален фестивал „Сцена под сините камъни“- м. април, НЧ „Зора 1860”

3.1.5. Национален фестивал на източноправославната църковна музика „Николай Триандафилов Сливенец“, НЧ „Зора 1860“- м. октомври

3.1.6. Регионален фолклорен събор- „Кермен-2019”- м. май/юни

3.1.7. Регионален празник „Златна праскова” – НЧ „Слънце 1928” с. Гавраилово- месец юли

3.1.8. Регионален фолклорен събор „Зимни празници” – НЧ „Просвета 1925” с. Мечкарево – 26 декември

3.2. Местни празници

Тодоровден ; местни кукерски игри; ден на лозаря и виното; лазаруване; Еньовден; Гергьовден

3.3. Годишнини на читалища

3.3.1. НЧ „Добри Чинтулов 1941“- 80 години

3.3.2. НЧ „Отец Паисий 1936“- 85 години

3.3.3. НЧ „Изгрев 1936“, с. Глуфишево- 85 години

3.3.4. НЧ „Надежда 1926“, с. Гергевец- 95 години

3.3.5. НЧ „Светлина 1926“, с. Селиминово- 95 години

3.3.6. НЧ „Просвета 1936“, с. Малко Чочовени- 85 години

3.3.7. НЧ „Христо Ботев 1936“, с. Бяла- 85 години

3.3.8. НЧ „Пробуда 1906“, гр. Кермен- 115 години

3.4. Чествания на бележити дати и събития

3.4.1. Трети март- Освобождението на България

3.4.2. 24 май- Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост

- 3.4.3. 6-ти септември- Съединението на Княжество България с Източна Румелия
- 3.4.4. 22-ри септември- обявяване на независимостта на България
- 3.4.5. 1-ви ноември- Ден на народните будители
- 3.4.6. 21-ви ноември- Ден на християнското семейство
- 3.4.7. 140 години от смъртта на Неофит Рилски
- 3.4.8. 150 години от смъртта на Д-р Петър Берон
- 3.4.9. 155 години от рождението на Пенчо Славейков
- 3.4.10. 200 години от рождението на Достоевски
- 3.4.11. 9 май- Ден на победата, Ден на Европа, Ден на самоуправлението

III. МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА

Приоритет през 2021г. е подобряване на условията за потребителите на услуги и самодейци, чрез подобряване на материално-техническите бази. Сградата на НЧ „Просвета 1924”, с. Злати Войвода има нужда от ремонт. НЧ „Надежда 1950” се помещава в сградата на центъра за административно обслужване /ЦАО/. Почти всички читалища на територията на община Сливен се помещават в имоти общинска собственост, предоставени им с решение на Общински съвет Сливен за ползване и стопанисване, докато развиват дейност като народни читалища. Читалищата, които не се помещават в имоти общинска собственост са: НЧ „Зора 1860”, НЧ „Карандила джипси 2008”, НЧ „Йордан Русчев- Данко 2017”. Общинската администрация ще продължи да залага средства за ремонт и поддръжка на читалищните сгради.

IV. ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА НА РАБОТЕЩИТЕ В НАРОДНИТЕ ЧИТАЛИЩА

Читалищните ръководства са задължени да следят за актуалността на законовата рамка, касаеща административната и творческа дейност на читалищата, както и да проявяват инициатива за обмяна на професионален опит, добри практики и участия в обучителни сесии и проекти. Основен източник на информация за подобни обучения са Министерство на културата, РЕКИЦ- Сливен, неправителствения сектор. Община Сливен ще подкрепя работещи идеи и форуми, които биха допринесли за по- добрата работа на читалищата.

V. ФИНАНСИРАНЕ

Обезпечаването на дейностите през 2021г. ще се осъществява чрез финансиране от:

- държавна и общинска субсидия, разпределени съгласно изискванията на Закона за народните читалища;
- финансова подкрепа на събития /събори, фестивали, годишнини/ чрез културния календар на Община Сливен и с Решения на Общински съвет Сливен;
- кандидатстване по проекти към Министерството на културата и проекти с неправителствени организации;
- други източници: членски внос, рента от земеделска земя, дарения.

Съгласно разпоредбите на Закона за народните читалища, читалища могат да развиват и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната им дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използват приходите от нея за постигане на определените в устава им цели. Народните читалища не разпределят печалба.